

ofte portionsstørrelser lavt eller deler et produkt op i mange portioner. F.eks. angives en ½ l sodavand som to portioner, selv om den typisk drikkes af én person. Ligeledes skal man kun spise 1/7 af en pose Kims chips for at have spist sin daglige anbefalede mængde af mættede fedtsyrer. Det betyder, at GDA-værdierne bliver for lave og forbrugerne risikerer at tro, at indholdet af fedt, sukker eller salt er lavere, end det reelt er.

Flertallet mener, at en mærkningsordning skal guide forbrugerne i indkøbssituationen og ikke må være vildledende, for ellers mister den sin værdi. GDA-mærkningen bidrager formentlig mere til forvirring end til afklaring. En mærkningsordning bør være så enkel og klar, at forbrugerne ikke behøver at have lommeregner med i supermarkedet for at kunne gennemskue portionsstørrelser, andel tilsat sukker osv. Mærkningsordninger skal gøre det enkelt for forbrugerne at træffe det sunde valg, og det mener flertallet at GDA-mærkningen ganske enkelt ikke opfylder i sin nuværende form.

Folketingets Fødevareudvalg afholdt den 20. maj 2009 en høring om fødevaremærker – GDA og andre mærker – hvor det stod klart, at det alene er fødevareindustrien, der støtter GDA-mærkningen i dens nuværende form. Hvorimod organisationer som Kræftens Bekæmpelse, Diabetesforeningen og Forbrugerrådet ligeså landbrugsorganisationerne Landbrugsrådet og Mejeriforeningen samt forskere fra DTU er stærkt kritiske over for GDA-mærkningen. Der blev på høringen fremlagt forskellige forslag til anden let gennemskuelig mærkning, herunder amerikanske mærker såsom mærkning af næringstæthed (nutrient density), pyramidemærkning og NuVal-mærkning.

Flertallet vil den på baggrund stærkt opfordre regeringen til at arbejde for indførelse af et europæisk ernæringsmærke, som sikrer, at forbrugerne kan træffe et valg på et sagligt og gennemsku-

eligt grundlag. Et nyt europæisk ernæringsmærke kan hente inspiration fra de tidligere nævnte amerikanske mærker, trafiklysmærket, nøglehulsmærket og Spis mest-mærket, således at forbrugeren bliver understøttet i sin søgen efter ernæringsmæssigt sunde fødevarer.

Det fremgår af Europa-Kommissionens forslag, at fastsættelse af portionsstørrelser først går i gang, når forslaget er vedtaget. For at justere på udformningen af GDA forudsættes det altså at godkende et system, som man ikke med sikkerhed kender konsekvenserne af. Den europæiske industri har haft meget svært ved at nå frem til de nuværende portionsstørrelser, og flertallet mener derfor, at det ikke er sandsynligt, at man vil kunne ændre særlig meget på de portionsstørrelser, industrien allerede har fastsat, og flertallet vil på den baggrund give fødevareministeren et klart mandat at forhandle ud fra.

Et mindretal i udvalget (V og KF) finder det vigtigt, at ministeren kan deltage aktivt i udformningen af EU's kommende forordning for fødevaremærkning. Kun derved kan danske synspunkter og ønsker til en kommende fælles europæisk fødevaremærkning blive en del af beslutningen.

V og KF vurderer, at GDA er kommet for at blive, da mærket er udbredt i mange lande. Det vurderes derfor som urealistisk at få opbakning blandt medlemslandene til et forbud. Den bedste måde at sikre forbrugernes interesser på er derfor at arbejde for en regulering af GDA'en, herunder at portionsstørrelser fastsættes på baggrund af klare, velbegrundede regler. Et mandat, der pålægger ministeren at arbejde for et forbud, sætter Danmark uden for indflydelse ikke alene på spørgsmålet om GDA, men også vedrørende andre elementer i mærkningsforordningen, f.eks. at 100 g-mærkningen gøres obligatorisk og ikke kan erstattes af GDA. Hvis der ikke er vilje til regulering, vil industrien have frit spil.

P.u.v.

JØRN DOHRMANN

udvalgsformand